

Misdaaddokters (opinie)

Nu de 'Week van de Euthanasie' van 09 tot 16 februari, bij onze Noorderburen voorbij is, kijk ik uitgesteld naar de 'misdaaddokters', een wekelijks aflevering op Canvas vanaf 6 februari, iedere woensdag gedurende 6 weken. Ik ben benieuwd of 'euthanasie als misdrijf' aan bod zal komen. [De patiënte uit een rusthuis](#) die zelf haar dodelijk drankje dronk hebben ze indertijd in 2008 alleszins 'opengesneden'.

Vlaamse en Nederlandse wetsdokters en gerechtspychiaters op de stoel tegenover Gilles de Coster, interviewer van dienst in strafpleitersdecor. 'Plaats van delict' was de focus van de eerste aflevering. Welke geheimen geeft ze prijs?

'Indien we alle overlijdens in zorginstellingen zouden onderzoeken, ben ik er zeker van dat we de doos van Pandora opentrekken,' zegt de juridisch gedreven wetsdokter Wim Van De Voorde, 'bij wijze van boutade'. Op *#misdaaddokters* werpt dit een nieuw licht op de oude dag.

'De meeste onopgeloste moorden zijn niet spectaculair, dat zijn zeer silentieuze moorden,' zegt de flandrien van de wetsdokters, Geert van Parys. Hij vraagt zich af welke haan er zal naar kraaien als hij bij zijn 80-jarige schoonmoeder in haar serviceflat een overdosis slaapmiddelen in haar soep draait. De blik van Gilles de Coster lijkt bijna samenzweerderig.

'Wanneer bij een verdacht overlijden de huisarts de familie kent, maakt "natuurlijk overlijden" het leven zoveel simpeler,' repliceert de auteur van *Dagboek van een wetsdokter*, Werner Jacobs.

'Het zal ook best wel dat in rusthuizen regelmatig oma een handje wordt geholpen,' zegt de nog jonge wetsdokter in opleiding Dingeman Rijken, 'de vraag is in hoeverre je die allemaal wil opsporen'. 'Ik zou dat precies wel graag weten,' probeert Gilles waarop prompt het antwoord: 'Dan moeten we ze allemaal opensnijden'.

Zijn dit gratuite uitspraken van populaire wetsdokters of onderbouwde stellingnames?

Is 'het in de soep draaien' echt wel zo eenvoudig dat het zo frequent zou voorkomen om van 80-plussers vanaf te zijn? Wordt oma echt zo regelmatig een handje geholpen en wie doet dat dan?

Op basis van Duits onderzoek van Bernd Brinkmann berekende Wim Van de Voorde dat in België elk jaar [150 tot 200 moorden](#) gewoon niet worden ontdekt. 'Die moordenaars gaan dus vrijuit en bevinden zich onder ons,' zoals ex-procureur-generaal Yves Liégeois het vertolkt. Of de soepdraaiers hiertussen zitten is niet bekend. Zorgverleners die 'oma een handje helpen' behoren niet tot deze groep maar zitten misschien wel in de doos van Pandora. In het laatste sterfgevallenonderzoek op basis van overlijdenscertificaten (2013) verklaren de deelnemende artsen 'levensbeëindiging zonder verzoek' met de 'intentie het levenseinde te bespoedigen' toe te passen in [1,7% wat overeenkomt met ongeveer 1000 sterfgevallen](#). Dit blijkt uit verdere analyse een heterogene groep waarbij men ook gevarieerde medicatie gebruikt. Er is veel discussie over het gebruik van opioïden waarvan sommige onderzoekers beweren dat dit nooit tot de dood leidt. Bij 'levensbeëindiging op verzoek' (gecatalogeerd als euthanasie) ziet men nochtans diezelfde opioïden. In dit ethisch beladen onderzoek vergaloppeert men zich soms in wat men tracht te bewijzen en te bewerkstelligen...

Er blijft nog veel onduidelijkheid en verwarring in de gebruikte terminologie en de perceptie bij levenseinde(be)handeling. Of 'ze allemaal opensnijden' ons meer zal leren is te betwijfelen. Ik pleit voor duidelijker onderzoek, retrospectief maar ook prospectief, zonder voorafgaande bewijsdoelstelling. Ik zal me blijven inzetten voor de wettelijke gelijkwaardigheid van alle levenseindbeslissingen binnen het kader van palliatieve zorg. Ik wil een betoog houden voor gericht forensisch onderzoek bij 'ongewone sterfgevallen', zoals Wim Van De Voorde al jaren vraagt en dat hij zeker en terecht zal herhalen in een van de volgende wekelijkse afleveringen van de misdaaddokters.

Een 'week van de misdaad' zou kunnen helpen om misdaad en stervenshulp van elkaar te scheiden en in hun juiste toedracht te benaderen. Misdaad om te voorkomen, stervenshulp om te koesteren.

En nu ga ik naar aflevering 2 kijken: 'Van snijtafel tot rechtbank' en straks live: op missie

Dr. Marc Cosyns, MD, Huisarts in WGC Watersportbaan - Gent, Praktijkassistent - Medische ethiek en deontologie, Vakgroep huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg UGent.

<https://www.mediquality.net/nl/web/MediQuality/-/misdadokters-opinie-> ingekorte versie 15 februari – 21 februari